

DUNĂREA ȘI MAREA NEAGRĂ

DUNĂREA

- ❖ Izvorăște din munții Pădurea Neagră din Germania și se varsă în Marea Neagră printr-o deltă (vest-est)
- ❖ Este al doilea fluviu ca lungime (2860km), debit(6000-7000m³/s) și bazin hidrografic(817000km²) din Europa
- ❖ Are un debit la intrare în țară, la Baziaș de 5560m³/s, iar la Pătlăgeanca debitul ajunge la 6470m³/s
- ❖ Aluviunile medii anuale sunt de 30 milioane tone.
- ❖ Trece prin zece state (Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, Croația, Iugoslavia, Bulgaria, România, R Moldova, Ucraina) și patru capitale(Viena, Bratislava, Budapesta și Belgrad)
- ❖ Cursul Dunării este împărțit în trei sectoare
 - a. Cursul superior-1021 km (Dunărea alpină) – de la izvoare până la Viena , cu afluenții Iller, Inn, Isar, Lech.
 - b. Cursul Mijlociu - 764km (Dunărea panonică) – de la Viena până la Baziaș, cu afluenții Tisa, Drava, Sava și Morava
 - c. Cursul Inferior – 1075 km (Dunărea pontică) – de la Baziaș până la Marea Neagră, cu afluenții Olt, Siret, Prut
- ❖ Asigură legătura dintre Marea Neagră (Constanța) și Marea Nordului(Rotterdam) prin canale
- ❖ Este o axă ec. europeană importantă; Are un potențial hidroenergetic și turistic ridicat; Mulțimea așezărilor rurale și urbane
- ❖ Colectează aproape toată rețeaua de râuri din țară 98% mai puțin cele dobrogene
- ❖ Este împărțit în patru sectoare în funcție de pantă, modul de depunere al aluviunilor, lățime și de pescaj.
 1. Sectorul Baziaș – Porțile de Fier (Defileul Dunării)
 - Include cel mai lung defileu din Europa 144 km, Vale foarte îngustă, ca un adevărat „defileu”
 2. Sectorul Porțile de Fier – Călărași (Lunca Dunării)
 - Prezintă o luncă ce se lărgeste continuu de la 800m în aval de DTS până la 13 km amonte de Călărași
 3. Sectorul Călărași – Brăila (Bălțile Dunării)
 - În acest sector lunca prezintă cea mai mare lățime, deoarece Dunărea se desparte Balta Ialomiței, Balta Brăilei
 4. Sectorul Brăila – Marea Neagră (Dunărea Maritimă)
 - Permite intrarea navelor în aval de Brăila având un pescaj de 7m
 - Dunărea se desface în apropiere de Tulcea în cele trei brațe, dintre ele doar Sulina este navigabil

MAREA NEAGRĂ

1. Poziția geografică: între continentele Europa și Asia
2. Relief, aspecte specifice și subdiviziuni:
 - Ocupă o suprafață de 413000km² fără Marea Azov; Adâncimea medie este de 1282m iar cea maximă de 2211m
 - Este o mare de tip continental, fiind legată de Oceanul Planetar prin mări și strâmtoni M. Marmară cu str. Bosfor și Dardanele și M. Mediteraneană prin str. Gibraltar, iar de M. Azov prin str. Kerçi
 - S-a format dintr-o fostă mare (Marea Sarmatică) care s-a retras treptat
 - Are puține insule (Sacalinul Mare și Mic, I. Șerpilor), peninsule: Crimeea, golful Odessa
 - Relieful este format din: platforma continentală - -200m; abruptul continental - - 200 - - 2000m
 - a. fundul mării și gropile abisale - - 2211 m în partea central-estică
 - Originalitatea mării constă în:
 - a. **lipsa curenților verticali** care să permită amestecul apelor de la suprafață cu cele din adânc. („euxinism”)
 - b. **salinitatea diferită** ce a permis delimitarea a două straturi de apă
 - un strat mai dulce la suprafață (- 200m) cu o salinitate de 17-18‰, cu oxigen dizolvat și forme de viață, alimentat din ploii și râurile care se varsă în ea cu o densitate a apelor mai mică
 - un strat mai sărat de adâncime (sub -200m) cu o salinitate de 21-22‰, cu hidrogen sulfurat, lipsit de viață
 - c. **prezența a două categorii de curenți:**
 - curenții de suprafață (circulari), neregulați determinați de vânturi, formează două circuite, care în zona noastră au o orientare NE-SV ce au permis formarea cordoanelor litorale care au închis laguna Razim ș.a.
 - curenții complementari (compensație):
 - + un curent de descărcare la suprafață dinspre Marea Neagră spre Marea Mediteraneană – ape dulci
 - + un curent de compensare în adâncime dinspre Marea Mediteraneană spre Marea Neagră – ape sărate
 - Lipsa mareelor s-au slab dezvoltate deoarece este o mare semi-închisă
 - T° apei variază de la suprafață 11-16° în adâncime 7-9° dar și în funcție de anotimp 20-25° vara și în jur de 0° iarna
 - Viața este prezentă numai la suprafață și este formată din: fitoplancton, zooplancton, mamifere (delfini), pești
 - Specificul faunei din Marea Neagră este dat de prezența sturionilor (nisetrul, morunul, păstruga, cega)
 - Orașe importante la Marea Neagră: Mangalia, Constanța, Sulina, Odessa, Sevastopol, Ialta, Novorossiisk, Soci, Suhumi, Poti, Batumi, Trabzon, Sinope, Zonguldak, Istanbul, Burgas și Varna